

vrlo teški problem: odnos čovjekove slobode i nezavisnosti prema vršenju volje Božje odnosno prema služenju i podložnosti Bogu. Pokazuje kako se Boga može naći u vjeri i u vjeri iskusi i živjeti. Pokazuje na koji je način Bog u našem životu djelotvoran i učinkovit a na koji način se mi ljudi moramo ostvarivati. Bog uvijek djeluje. Tako mora biti. Nedjelotvorni Bog je mrtvi Bog.

Pisac raščlanjuje čovjekove djelatnosti i čovjekovo ozračje (Machen, Bedürfnis, Wahrheit, Ablösung vom Absoluten, Welt, Menschheit, Zukunft) i pokazuje na temelju Svetog pisma i na temelju tradicije kako treba shvatiti čovjekovu slobodu (o ovom je problemu inače pisac napisao već jedno djelo također u nizu Quaestiones disputatae broj 40: *Glaubensgewissheit im Freiheit*, Freiburg 1969) i kako se odnositi prema Bogu bez kojega pošteno ljudski ne možemo živjeti.

U prvom je dijelu knjige pisac izvrsno razradio biblijski pojam »otudjenosti«. Tek kada razumijemo što znači biti otuđen i nalaziti se u otudjenosti, možemo shvatiti što znači kršćanska poruka o spasenju, o slobodi, o vjeri. Kroz knjigu čovjek upoznaje gotovo sva suvremena strujanja duha prema kojima pisac nije neprijateljski raspoložen, nego ih trijezno i zrelo ispituje i njima kršćansku poruku o slobodi, o odnosu čovjeka prema Bogu ispitivački prilagođuje. Zato i jest djelo u nizu Quaestio disputata to jest pitanja o kojem se raspravlja.

Knjiga će dobro doći svima onima koji žele dublje ući u teologiju i bolje upoznati suvremena stremjenja i kretanja duha.

Adalbert Rebić

Leo Scheffczyk (Herausgegeben von), ERLÖSUNG UND EMANZIPATION, stranica 155, u nizu Quaestiones disputatae br. 61, Herder, Freiburg i. Br.

Ovaj je svezak niza Quaestiones disputatae posvećen današnjoj problematici spasenja, oslobođenja i eman-

cipacije. Na svesku je surađivalo više pisaca, poznatih njemačkih teologa. Stoga je knjiga doista vrijedan doprinos suvremenoj teologiji.

Uvod je napisao sam izdavač odnosno urednik Leo Scheffczyk. U uvodu je iznio zadaću teologije s obzirom na suvremenu problematiku spasenja i dao kratki sustavni prikaz svih radova u knjizi. Knjiga je zapravo zbornik radova s teološkog tjedna koji je bio održan od 27. do 31. XII 1972. u Münchenu. Taj su tjedan ustrojili njemački teolozi koji su okupljeni u radnoj zajednici pod naslovom »Arbeitsgemeinschaft Katholischer Dogmatiker und Fundamentaltheologen«. Predavači su pokušali kršćansku poruku o spasenju razraditi i razjasniti u svjetlu suvremenih saznanja o svijetu.

Kršćanska poruka o spasenju nije nikada u povijesti bila sasvim bez oporbe: u prvim vremenima opirala joj se kršćanska gnoza a kasnije u doba preporoda (renesanse) mnoga strujanja koja su u 19. i 20. stoljeću urodila sviješću slobode. Neslaganja između kršćanske poruke o spasenju i čovjekove samosvijesti osobito se danas osjećaju. Zadaća je teologije da razmotri i da nadvlada ova neslaganja, da im prije svega traži uzroke i na temelju toga pronalazi moguća i prihvatljiva rješenja. U tom radu teologija vodi računa o povijesti, o prošlosti, o predaji, ali iznalazi u okviru novih strujanja i previranja puteve neslaganja i ujedinjavanja. Zato suvremena teologija prima sve podsticaje i provokacije suvremene znanosti i u svjetlu Riječi Božje i predaje nastoji ih razraditi i utkati u kršćansku poruku i vjeru. Zato ne valja ništa novo odbiti nego ispitivački prihvatiti.

Kršćansku poruku spasenja i emancipacije u svjetlu suvremenih strujanja razradili su u ovoj knjizi poznati teolozi kao R. Affemann, G. Gresha, ke, N. Lohfink, J. B. Metz, J. Möller, J. Ratzinger i R. Schnakenburg. Knjigu toplo preporučamo.

Adalbert Rebić